

Vaše značka MSP-8/2019-OSV-SP/2
Sp. zn. 4292/2015/VOP/JHO
32/2018/SZD/JHO
Č. j. KVOP-17308/2019
Datum 9. dubna 2019

Vážený pan
JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.
ministr
Ministerstvo spravedlnosti
Vyšehradská 16
128 10 Praha 2

Vážený pane ministře,

děkuji Vám za účast představitelů Ministerstva spravedlnosti na kulatém stole „Elektronické zveřejňování rozhodnutí soudů: Transparentnost – Spravedlivý proces – Důvěra“, který jsem uspořádala dne 28. února 2019. Konkrétně se jej za ministerstvo zúčastnil JUDr. Jeroným Tejc, náměstek, a Mgr. Přemysl Sezemský, vedoucí oddělení rozvoje elektronizace justice.

V návaznosti na kulatý stůl, a zejména na Vaše vyjádření¹ k mému závěrečnému stanovisku bych Vás však ještě ráda požádala o zodpovězení několika dotazů k plánovaným postupům ministerstva při zveřejňování judikatury. Teprve na základě Vašich odpovědí budu moci rozhodnout o svém dalším postupu v rámci šetření vedeného ve věci zveřejňování soudních rozhodnutí.²

Termín zveřejňování judikatury

Ve svém závěrečném stanovisku jsem vycházela z termínů uvedených v Akčním plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2018 až 2020 (schváleném usnesením vlády České republiky č. 499, ze dne 31. července 2018). Tento plán Vám jako ministři uložil závazek zveřejňovat texty (všech)³ pravomocných rozhodnutí soudů vrchních, krajských a okresních v elektronické formě (on-line) s touto lhůtou:

- zveřejnění rozsudků v jedné agendě: 31. prosince 2020.

Ještě z Vašeho vyjádření ze dne 23. října 2018 vyplynulo, že nejpozději v lednu 2019 plánujete zahájit práce na tvorbě centrální databáze soudních rozhodnutí, která bude veřejně přístupná. Považoval jste za vhodné anonymizovat integrovat s nástrojem CTD (Aplikace centrální tvorby dokumentů) pro zajištění maximální míry přesnosti anonymizace.

Na našem osobním jednání uskutečněném dne 30. listopadu 2018 jste uvedl, že v lednu 2019 by se měla začít plnit rozhodnutí do databáze a že se držíte termínu uvedeného v akčním plánu.

V dopisu ze dne 9. ledna 2019 jste však uvedl, že považujete za nezbytné zajistit zveřejňování rozhodnutí přímo z elektronického spisu, včetně přenosu metadat a procesu anonymizace.

---

1 Váš dopis ze dne 9. ledna 2019, č. j. MSP-599/2018-OOJ-SO/11.

2 Ustanovení § 20 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

3 V kontextu celého znění akčního plánu usuzuji, že má jít o zveřejňování všech rozhodnutí (v dané agendě).

Tuto myšlenku rozvedli zástupci ministerstva na kulatém stole. Uvedli, že zavedení zveřejňování judikatury v optimální variantě bude vázáno na zavedení elektronického spisu, tedy nejdříve od roku 2021, a to postupně, nejprve v insolvenční agendě.

Ačkoliv oceňuji komplexní pohled ministerstva na hledání řešení, jak judikaturu zveřejňovat, musím říci, že na kulatém stole z řad odborníků opakovaně zaznělo, že provázání zveřejňování se zavedením elektronického spisu není nezbytné, naopak může reálně způsobit i nepříjemné a nedůvodné odložení počátku zveřejňování rozhodnutí.

Musím tak konstatovat, že navázáním zveřejňování soudních rozhodnutí na zavedení elektronického spisu dojde k porušení závazku z akčního plánu. Již na první pohled je patrné, že nejbližší termín avizovaný pro spuštění elektronického spisu (tedy nejdříve rok 2021) je pozdější než lhůta pro zveřejnění rozhodnutí v civilní agendě daná akčním plánem (konec roku 2020).

Ačkoli se může zdát, že v uvedených termínech je minimální rozdíl (konec roku 2020 vs. rok 2021), obávám se, že skutečný termín spuštění elektronického spisu (pokud projekt bude pokračovat i v dalším funkčním období vlády) bude výrazně posunutý. Jak vyplynulo z diskuse na kulatém stole, zahraniční příklady ze zavádění elektronického spisu ukazují, že k jeho funkčnímu spuštění je potřeba mnohem delší doby – i 10, 15 let. Existuje tak velké riziko, že vázáním zveřejňování judikatury na elektronický spis bude zpřístupnění judikatury nepřiměřeně (a nedůvodně) oddáleno.

Prosím tedy o vyjasnění časového harmonogramu zveřejňování soudních rozhodnutí i ve vazbě na akční plán.

První agenda určená ke zveřejnění

Akční plán Vám uložil povinnost zveřejňovat rozhodnutí v jedné agendě do 31. prosince 2020. Na našem osobním jednání uskutečněném dne 30. listopadu 2018 jste uvedl, že soudní agenda zmíněná v akčním plánu je celá civilněprávní agenda (s výjimkou opatrovnických věcí). Avšak na kulatém stole, v návaznosti na spojení zveřejňování se zavedením elektronického spisu, zaznělo, že by mělo jít pouze o insolvenční agendu (od roku 2021).

Prosím tedy o upřesnění, která agenda bude zveřejňována jako první.

Dočasné řešení

Na kulatém stole zástupci ministerstva uvedli, že do zveřejňování rozhodnutí po zavedení elektronického spisu má ministerstvo v plánu za využití stávající databáze zveřejňovat rozhodnutí podle současných postupů, avšak v širším měřítku, než probíhá dnes. Proto chce apelovat na předsedy krajských soudů, aby databázi plnili dle instrukce. Současně se hovořilo o uzákonění povinnosti soudů zveřejňovat rozhodnutí a také o případné změně instrukce (případně i jiné formě metodického vedení).

Podotýkám, že větší apel ministerstva na naplňování současné databáze rozhodnutí mi již slíbil Váš předchůdce JUDr. Robert Pelikán, Ph.D. Předsedové soudů mu přislíbili⁴, že do doby, než bude připraveno řešení formou automatické anonymizace, budou klást zvýšený důraz na činnost evidenčních senátů a zařazovat vybraná rozhodnutí do systému elektronické evidence soudní judikatury. Bohužel na zvýšení počtu rozhodnutí v databázi se tento příslib (výrazně) neprojevil.

Pokud ministerstvo chce zavést automatické zveřejňování rozhodnutí až po zavedení elektronického spisu (tj. postupně od roku 2021), prosím o bližší specifikaci, v jakém rozsahu je zamýšleno zveřejňovat rozhodnutí do té doby, konkrétně:

- Budou opět zveřejňována jen vybraná rozhodnutí? Pokud ano, na základě jakých kritérií bude prováděn výběr?
- Jak bude kontrolováno, zda soudy rozhodnutí zveřejňují?
- Jak bude upravena instrukce ministerstva týkající se zveřejňování⁵?

Zákonná úprava

Shodli jsme se na závěru, že je nezbytné soudům uložit povinnost zveřejňovat rozhodnutí zákonem. Přislíbil jste, že problematika bude upravena v nejbližší novele zákona o soudech a soudcích, konkrétně termín předložení vládě je červen 2019, tedy na jaře by návrh měl být rozeslán do meziresortního připomínkového řízení.

Jelikož do dnešního dne nebyl návrh předložen v připomínkovém znění, prosím o zaslání znění navrhované právní úpravy (týkající se pouze zveřejňování).

Přístup ministerstva k rozhodnutím soudů

V dopisu ze dne 25. října 2016 mi JUDr. Robert Pelikán, Ph.D., tehdejší ministr spravedlnosti, sdělil, že ministerstvo má přístup do centrální databáze soudních rozhodnutí, která obsahuje rozhodnutí vrchních, krajských a okresních soudů (jde o neveřejnou databázi umístěnou na resortním serveru, do které mají přístup pracovníci ministerstva).

Na kulatém stole z řad účastníků zaznělo, že ministerstvo má každý den k dispozici nová rozhodnutí. Současně však zazněla i informace, že ministerstvo takový přístup nemá.

Prosím tedy o vyjasnění, zda má ministerstvo přístup k rozhodnutím vrchních, krajských a okresních soudů, a pokud ano, prosím o jeho bližší popis (jak je aktualizovaný, jak je v něm možné vyhledávat).

---

4 Na poradě předsedů krajských, vrchních a nejvyšších soudů s ministrem spravedlnosti uskutečněné dne 14. února 2017.

5 Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 20/2002-SM, ze dne 20. června 2002, kterou se upravuje postup při evidenci a zařazování rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů do systému elektronické evidence soudní judikatury, ve znění pozdějších předpisů.

Vážený pane ministře, prosím tedy o:

- (1) ujasnění termínu zavedení zveřejňování judikatury;
- (2) specifikaci, která agenda má být zveřejněna jako první;
- (3) bližší popis, jak má ministerstvo v plánu zveřejňovat rozhodnutí do zavedení elektronického spisu (viz výše);
- (4) zaslání znění navrhované změny zákona o soudech a soudcích týkající se zveřejňování rozhodnutí;
- (5) vyjasnění, zda má ministerstvo přístup k rozhodnutím vrchních, krajských a okresních soudů, a pokud ano, tak prosím o jeho bližší popis.

V příloze Vám zasílám shrnutí argumentů, které zazněly na kulatém stole.

Prosím o zaslání Vaší odpovědi do 30 dnů.

Děkuji za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Příloha

Shrnutí argumentů z kulatého stolu „Elektronické zveřejňování rozhodnutí soudů:
Transparentnost - Spravedlivý proces – Důvěra“ uskutečněného dne 28. února 2019 v sídle
veřejného ochránce práv